

Informatie voor deelname aan onderzoek

Onderzoek naar het voorkomen van zelfdoding met behulp van de ervaringen van nabestaanden

Inleiding

Beste nabestaande,

Het verliezen van een naaste aan zelfdoding is een ingrijpende gebeurtenis. Als nabestaande blijf je achter met veel vragen en emoties. Met deze informatiebrief willen we je vragen of je wilt meedoen aan het vragenlijstonderzoek naar de ervaringen van nabestaanden. Door het invullen van de vragenlijst kun je bijdragen aan de preventie van zelfdoding in Nederland. Meedoen is vrijwillig.

Je leest hier om wat voor onderzoek het gaat, wat het voor je betekent en wat er van je verwacht wordt wanneer je besluit om deel te nemen. Je kunt jouw beslissing nemen met de informatie die je in deze informatiebrief vindt. Daarnaast kun je vragen stellen aan de onderzoekers via de mail samenleren@113.nl of bellen op maandag- en woensdagmiddag via [020-2053188](tel:020-2053188) (tussen 13:00 en 17:00). We raden je ook aan te praten met familie of vrienden over dit onderzoek.

1. Algemene informatie

Elk jaar overlijden meer dan 1800 Nederlanders door zelfdoding. Dat zijn er 5 per dag. Er worden al veel maatregelen genomen om dit te voorkomen, bijvoorbeeld door behandeling binnen de geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast zijn preventieve maatregelen binnen de publieke gezondheid belangrijk, bijvoorbeeld publiekscampagnes die het taboe op zelfdoding verminderen en het vroegtijdig signaleren van suïcidale gedachten van leerlingen op middelbare scholen. Hiervoor is meer kennis nodig over zelfdoding.

2. Wat is het doel van het onderzoek?

Dit onderzoek is onderdeel van het platform Samen Leren, Minder Suïcide. Het is onze missie om met kennis uit onderzoek bij te dragen aan minder zelfdodingen: <https://www.113.nl/samenleren>. Met het platform Samen Leren, Minder Suïcide van 113 Zelfmoordpreventie brengen we de ervaringen van nabestaanden en professionals bij elkaar om van te leren. Denk aan hoe en wanneer we mensen met gedachten aan zelfdoding het best kunnen helpen. En welke beschermende maatregelen we kunnen nemen als maatschappij. De verkregen kennis vertalen de onderzoekers samen met

ervaringsdeskundigen, experts uit de praktijk, beleidsmakers en de universiteit naar aanbevelingen voor bestaande en nieuwe interventies en acties voor beleid. Ook de politiek wordt met behulp van de uitkomsten actief benaderd om aandacht te vragen voor veranderingen die nodig zijn. Daarnaast willen we het onderzoek beschrijven in wetenschappelijke artikelen om kennis te delen over een belangrijke trend (zoals de stijging onder jongvolwassenen) of een belangrijke risicogroep (zoals mannen van middelbare leeftijd). In wetenschappelijke artikelen kan niemand achterhalen dat het over jou of je naaste ging. Het onderzoek maakt deel uit van de Landelijke Agenda Suicidepreventie van 113 Zelfmoordpreventie en loopt van 2023 tot en met 2025: <https://samenmindersuicide.nl>.

3. Wat gebeurt er als je meedoet in het onderzoek?

Je wordt gevraagd om deel te nemen aan een vragenlijstonderzoek. Dit betekent dat je online een aantal open en meerkeuzevragen invult. Deze vragen gaan over de gezondheid, sociale omgeving en eventueel zorggebruik van je naaste die is overleden door zelfdoding. Ook wordt gevraagd naar je leeftijd, geslacht en of je zelf zorg hebt gehad na het overlijden van je naaste. Het invullen van de vragenlijst duurt naar schatting 30 minuten. Daarnaast vragen we aan je of we je mogen benaderen voor een mondeling interview. Dit interview gaat dieper in op de factoren die - volgens nabestaanden - samenhangen met de zelfdoding en de laatste periode voor het overlijden. Hierbij worden geluidsopnames gemaakt. We gebruiken de gegevens van de vragenlijst om te bepalen welke nabestaanden van recente zelfdodingen worden uitgenodigd. Wanneer je opgeeft benaderd te mogen worden voor het interview betekent dit niet vanzelf dat je in aanmerking komt voor het interview. Dit hangt af van de leeftijd en/of regio van de naaste die overleden is, of een bepaalde trend die we nader willen onderzoeken (bijvoorbeeld de stijging van zelfdodingen onder jongvolwassenen).

4. Wat betekent deelname voor je?

Deelnemen aan het onderzoek kan voor- en nadelen met zich meebrengen. Houd er rekening mee dat de vragen confronterend kunnen zijn en gevoelens van verdriet, boosheid of schuld kunnen oproepen. Zorg daarom voor een rustige plek en neem je tijd. Je kunt tijdens het invullen van de vragenlijst altijd even stoppen. De online vragenlijst onthoudt waar je gebleven bent zodat je op een later moment kunt verdergaan. Je kunt altijd contact met ons opnemen via samenleren@113.nl, we gaan graag met je in gesprek. Heb je zelf gedachten aan zelfdoding of maak je je zorgen om iemand in je omgeving? Chat of bel 113 (gebruikelijke telefoonkosten) of 0800-0113 (gratis).

Mogelijke voordelen van deelname kunnen zijn dat het prettig voelt om je verhaal te delen over je naaste, de gebeurtenissen op een rij te zetten, en met je verhaal bij te dragen aan preventie.

5. Als je niet mee wilt doen of wilt stoppen met het onderzoek.

Deelname aan het onderzoek is geheel vrijwillig. Je mag tijdens het onderzoek ook zelf beslissen om te stoppen. Je hoeft niet te zeggen waarom je stopt. De gegevens die tot dat moment zijn verzameld, worden wel gebruikt voor het onderzoek.

6. Wat doen we met je gegevens?

Als je meedoet aan dit onderzoek geef je ook toestemming om je gegevens te verzamelen, gebruiken en bewaren. Dit is nodig om de vragen van dit onderzoek te kunnen beantwoorden en de resultaten te publiceren in rapportages met de belangrijkste feiten en wetenschappelijke artikelen.

Privacy

Om je privacy te beschermen geven wij je gegevens een code. De gegevens die direct naar je verwijzen worden dan niet meer gebruikt. Alleen de onderzoekers en databeheerder weten welke code je hebt. Als we je gegevens verwerken, gebruiken we steeds alleen die code. In de publicaties over het onderzoek in de rapportages en (wetenschappelijk) tijdschriften kan niemand terughalen dat het over jou ging.

Bewaar gegevens

We bewaren je gegevens van de vragenlijst 10 jaar bij 113 Zelfmoordpreventie.

Meer informatie privacy

Je kunt de onderzoekers vragen om je antwoorden op de vragenlijst in te zien die voor het onderzoek zijn gebruikt. Met de gegevens van de vragenlijsten gaan we zorgvuldig om. Lees meer hierover in de privacyverklaring van het onderzoek (<https://www.113.nl/samenleren/privacy>) en de algemene privacyverklaring van 113 Zelfmoordpreventie (<https://www.113.nl/privacyverklaring>). Op deze website kun je meer informatie krijgen over je rechten bij de verwerking van persoonsgegevens:

<https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/over-privacy/persoonsgegevens>

Voor meer vragen over je rechten, of een klacht over je privacy, kun je contact opnemen met degene die verantwoordelijk is voor de verwerking van je persoonsgegevens. Voor je onderzoek is dat: senior onderzoeker dr. S. Mérelle (s.merelle@113.nl).

Indien je ontevreden bent over hoe wordt omgegaan met je privacy dan kun je dit bespreken met de Functionaris Gegevensbescherming van 113 Zelfmoordpreventie via functionarisavg@113.nl. Of je dient een klacht in bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

7. Heb je vragen?

Dit onderzoek is beoordeeld door de niet-WMO-toetsingscommissie van het Amsterdam UMC. Volgens deze commissie valt dit onderzoek niet onder de WMO ([Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen](#)). Bij vragen over dit onderzoek kun je contact opnemen via de mail samenleren@113.nl of telefonisch op maandag of woensdag tussen 13:00-17:00.

Dank voor je aandacht.

Contactgegevens:

Saskia Mérelle, senior onderzoeker (s.merelle@113.nl)

Elias Balt, promovendus (e.balt@113.nl)

Merijn Eikelenboom, senior onderzoeker (m.eikelenboom@113.nl)

Afdeling onderzoek, 113 Zelfmoordpreventie

Paasheuvelweg 25, 1105 BP, Amsterdam

020-3113883